Drugie narodziny gwiazdy

Mało brakowało, a w 2019 roku Lady Gaga dostałaby Oscara. Otrzymała nominację dla najlepszej aktorki za rolę w filmie „Narodziny gwiazdy" w reżyserii Bradleya Coopera.

Grzegorz Walenda

W ostatecznej rozgrywce pokonała ją Olivia Colman, grająca królową Annę w historycznym obrazie Jorgosa Lantimosa „Faworyta". O figurkę pozłacanego rycerza rywalizowały też Glenn Close („Żona"), Yalitza Aparicio („Roma") i Melissa McCarthy („Can You Ever Forgive Me?").

Narodziny gwiazdy

Lady Gaga przyszła na świat 28 marca 1986 roku w szpitalu Lenox Hill na Manhattanie. Naprawdę nazywa się Stefani Joanne Angelina Germanotta. Z muzyką miała do czynienia od dziecka; w wieku czterech lat rozpoczęła naukę gry na fortepianie. Kiedy skończyła 17 lat, poszła do szkoły muzycznej, ale nie wytrzymała tam długo. Zrezygnowała po pierwszym roku i kontynuowała edukację samodzielnie. Zanim jej umiejętności osiągnęły poziom wystarczający do pierwszych występów w nowojorskich klubach, brała udział w szkolnych przedstawieniach. Trafiła się jej również epizodyczna rola w jednym z reality shows, emitowanych przez MTV.

Początkowo z aktorstwem radziła sobie słabo. „Fatalnie wypadałam na castingach" – wspomina. – Doznawałam szoku przed kamerą. Miałam grać w musicalu 'Rent', ale byłam zbyt młoda. Porwałam się na epizod w 'Rodzinie Soprano'. Widać mnie tam przez jakieś trzy sekundy, kiedy się śmieję nad basenem (…)." Zniechęcona do aktorstwa, skoncentrowała się na muzyce. „Udawałam swojego menedżera. Wydzwaniałam do klubów i mówiłam, że mogę im zaproponować świetną wokalistkę."

Albumy i nagrody

Pierwsze profesjonalne nagrania Lady Gaga zrealizowała z hip-hopowym wykonawcą o pseudonimie Grandmaster Melle Mel na potrzeby audiobooka dla dzieci. Występowała wtedy w nowojorskich klubach z zespołem SGBand; brała też udział w przesłuchaniach. Jej talent dostrzegł producent Rob Fusari; właśnie on wymyślił pseudonim Lady Gaga, zapożyczony z przeboju Queen. Razem powołali do życia firmę Team Lovechild, która miała promować dalszą karierę wokalistki.

Nagrali kilkanaście piosenek i rozesłali je do wytwórni płytowych. Pierwsza zainteresowała się Def Jam Recordings, jednak do wydania płyty nie doszło. Na stałą współpracę zdecydował się dopiero Vincent Herbert z Interscope Records. Wcześniej Lady Gaga zawarła umowę wydawniczą z Sony/ATV, dzięki której mogła komponować dla Britney Spears,

fot. Universal Music

New Kids on the Block, Fergie oraz The Pussycat Dolls.

Pierwszą płytę Lady Gaga nagrała dla oddziału Interscope, noszącego nazwę Cherrytree Records. Debiutancki „The Fame" trafił do sklepów w 2008 roku. Gaga napisała wszystkie piosenki (ich współautorami są m.in. Fusari, Martin Kierszenbaum i Nadir Khayat). Na płycie nie tylko śpiewa, ale też gra na fortepianie i elektronicznych instrumentach klawiszowych. Utwory są utrzymane w stylach electro-pop i synth-pop.

Płyta od razu zyskała powodzenie. Przyniosła piosenkarce sławę i dwie statuetki Grammy – jedną za album, drugą za pochodzące z niego nagranie „Poker Face". Poza Stanami fonograficzny debiut Lady Gagi również cieszył się popularnością. W 2010 roku otrzymał Brit Award jako „najlepszy album zagraniczny".

Po „The Fame" wokalistka wydała jeszcze trzy albumy solowe, w tym jeden w duecie z Tonym Bennettem, oraz soundtrack do „A Star Is Born". Za artystyczne dokonania otrzymała ponad 80 nagród, w tym dziewięć Grammy (w 2019 roku dwie za „Shallow" i jedną za nagranie „Where Do You Think You're Goin'?" z albumu „Joanne"). Ma też na koncie Złoty Glob za rolę w piątej serii „American Horror Story: Hotel" (2016) i Oscara za piosenkę „Shallow" (2019).

Projekty artystyczne

Oprócz wydawania własnych płyt, Lady Gaga chętnie śpiewa z innymi wykonawcami. W 2011 roku, wraz z Tonym Bennettem, opracowała jazzową wersję kompozycji „The Lady Is A Tramp". Z Eltonem Johnem wykonała „Hello Hello" na potrzeby długometrażowej kreskówki „Gnomeo i Julia" . Natomiast w towarzystwie The Lonely Island i Justina Timberlake'a zaśpiewała utwór „3-Way (The Golden Rule)".

Robert Rodriguez dał jej epizodyczne role w swoich filmach „Maczeta zabija" (2013) i „Sin City 2: Damulka warta grzechu" (2014). Nie przyniosły jej jednak rozgłosu, a za udział w „Maczecie" dostała nawet nominację do Złotej Maliny w kategorii „najgorsza aktorka drugoplanowa". Z innych projektów artystki warto wymienić telewizyjną audycję „A Very Gaga Thanksgiving", którą oglądało prawie 5,7 mln Amerykanów. Ponadto jej animowana postać pojawiła się w „Simpsonach".

Powrót do klasyki

Współpraca z Tonym Bennettem nie zakończyła się na „The Lady Is A Tramp".

fot. Universal Music

W 2014 roku nagrali album ze standardami, zatytułowany „Cheek To Cheek". Zawiera m.in. kompozycje George'a Gershwina, Cole'a Portera, Jerome'a Kerna oraz Irvinga Berlina. W sumie 11 piosenek, a w wersji specjalnej – jeszcze cztery dodatkowe.

Album promowały występy. Żeby się dopasować do eleganckiego partnera, Lady Gaga zrezygnowała z kusych strojów. Zamiast nich wkładała długie suknie. Stanowiły dla odbiorców zaskoczenie nie mniejsze od wariackich przebrań, z których słynęła wcześniej i do których po „Cheek To Cheek" wróciła.

Koncerty

Lady Gaga często koncertuje. Do tej pory odbyła sześć światowych tras. Już w trakcie pierwszej, promującej „The Fame", pokazała, że dobrze się czuje na scenie. W kształtowaniu warsztatu pomogły jej występy w sztukach teatralnych. To głównie stamtąd pochodzi jej zamiłowanie do scenicznej maskarady i widowiskowości.

Trasa „The Monster Ball Tour" z 2010 roku przyniosła brutto 227 mln dolarów, co uczyniło Gagę najbardziej dochodową debiutującą artystką w historii. Późniejsze także cieszyły się powodzeniem. W maju tego roku rusza cykl koncertów w Las Vegas, a następnie w kilku innych amerykańskich miastach. Trasa potrwa do listopada 2019.

Super Bowl

Pamiętny występ Lady Gaga dała w przerwie finału Super Bowl (mecz o mistrzostwo w futbolu amerykańskim zawodowej ligi NFL). Niektórzy twierdzą nawet, że przyćmił on właściwe wydarzenie, uznawane przecież za najważniejsze w amerykańskim sporcie. Super Bowl ogląda w telewizji ponad 100 mln widzów. Ci, którzy nie interesują się futbolem, śledzą bloki reklamowe. W czasie meczu niektóre spoty wyświetlane są po raz pierwszy. Za jednorazową emisję półminutowego filmiku trzeba było w tym roku zapłacić 5,25 mln dolarów (dane „Sporting News").

Lady Gaga wystąpiła na finale NFL w 2017 roku. Ubrana w srebrne body, rozpoczęła koncert na kopule stadionu. Na linach „sfrunęła" z niej na wieżę, zbudowaną na scenie. Później jeszcze kilka razy unosiła się do góry i wykonywała w powietrzu rozmaite ewolucje. Kiedy wylądowała na scenie, nie przerywając piosenki, dołączyła do tancerzy, wykonujących bardzo dynamiczną choreografię. Później usiadła przy elektrycznym pianinie, by zaśpiewać „Million Reasons".

Po tej piosence zrzuciła z siebie górną część garderoby i została wyniesiona za kulisy w rytm hitu „Bad Romance".

Mimo że perfekcyjny, występ prawdopodobnie nie przyniósł piosenkarce fortuny. Podobno pomimo bajecznej popularności imprezy występujący na niej artyści nie otrzymują wynagrodzenia. Dostają natomiast zwrot kosztów własnych oraz wydatków na organizację występu. Tak przynajmniej informują „Thrilllist" i „Fox Business". Z drugiej strony, owe koszty i wydatki wcale nie są małe, bo – jak podaje „Forbes" – w przypadku koncertu Beyoncé w 2013 roku wyniosły 600 tysięcy dolarów, a organizacja występu Katy Perry dwa lata później pochłonęła już 10 milionów.

Artyści zyskują, promując swój repertuar. Po występie Lady Gagi na Super Bowl sprzedano dziesięciokrotnie więcej płyt niż dzień przed imprezą.

Oscarowy hit

Film „Narodziny gwiazdy" okazał się przebojem kasowym. W ciągu pięciu miesięcy od amerykańskiej premiery (5 października 2018) zarobił 430 mln dolarów brutto, przy budżecie na produkcję 36 mln USD.

Lady Gaga gra w nim początkującą piosenkarkę, która dzięki pomocy podkochującego się w niej znanego rockmana odnosi sukces. Film reżyserował Bradley Cooper, który również partnerował jej na ekranie.

„Grałam jazzowy koncert i śpiewałam 'La vie en rose' – wspomina Gaga ich pierwsze spotkanie. – Bradley Cooper siedział na sali. Dzień później zadzwonił i zaproponował spotkanie. Przyszedł do mojego domu i zrobił dobre wrażenie. W Hollywood jest wielu sztucznych ludzi, ale Bradley do nich nie należy. Najpierw nakarmiłam go włoskimi kluskami, a później zagrałam na pianinie i razem zaśpiewaliśmy 'Midnight Special'".

Lady Gaga zachęciła Coopera do podszkolenia się w grze na gitarze i śpiewie. Oboje chcieli bowiem, żeby ich występ był prawdziwy, a nie z playbacku.

„Panie i panowie, przed państwem Kris Kristofferson!" – tak na festiwalu Glastonbury Cooper zapowiedział słynnego piosenkarza. Wystąpił przed nim z piosenką „Maybe It's Time", znaną z „Narodzin gwiazdy". Ekipa operatorska wszystko sfilmowała, a zarejestrowany materiał trafił na ekrany. Żeby jednak było to możliwe, materiał z koncertu nie mógł zostać opublikowany przed premierą. Aby publiczność nie filmowała wydarzeń na scenie – każdy, kto wchodził na koncert, musiał zamknąć swój telefon w torebce „Yondr", która uniemożliwia dostęp do aparatu. Mógł go z niej wyjąć dopiero po wyjściu na zewnątrz i odblokowaniu zapięcia w służącej do tego stacji. Utwór „Maybe It's Time" wypadł na Glastonbury dobrze, ale to inna kompozycja z „Narodzin gwiazdy" święci ostatnio trumfy. Jej tytuł to „Shallow", a autorami są Lady Gaga, Mark Ronson, Anthony Rossomando i Andrew Wyatt.

Początkowo piosenkę miała śpiewać tylko Lady Gaga, jednak Cooper doszedł do wniosku, że lepiej będzie, jeśli wykonają ją razem. Przez kilka miesięcy, pięć dni w tygodniu, uczył się grać na gitarze i brał lekcje śpiewu. Korzystał z pomocy renomowanego trenera. „Roger Love jest fantastycznym nauczycielem" – chwalił słynnego specjalistę od emisji głosu. Love pracował m.in. z Gwen Stefani czy Jeffem Bridgesem.

Wysiłek się opłacił. Duet Lady Gagi i Coopera świetnie wypadł w filmie i stanowił muzyczną atrakcję oscarowej gali. Zwłaszcza kiedy Cooper przysiadł się do grającej na fortepianie artystki i razem, przytuleni, zaśpiewali do jednego mikrofonu.

Nowa wersja „Narodzin gwiazdy" to kolejny sukces Lady Gagi. Już nie tylko utalentowanej kompozytorki i piosenkarki, ale też aktorki.

EGOT?

Nieczęsto się zdarza, żeby jedna artystka odniosła tak spektakularne sukcesy w dwóch dziedzinach – piosence i filmie. Teraz krytycy i melomani zastanawiają się nad jej szansami uzyskania kompletu najbardziej prestiżowych nagród, określanego mianem EGOT. To akronim pierwszych liter nazw trofeów: Emmy (za osiągniecia w telewizji), Grammy (w muzyce), Oscar (w filmie) i Tony (za role teatralne). Lady Gaga zaskakiwała publiczność już tyle razy, że jeśli uda się jej zdobyć wspomniany zestaw, nikt się specjalnie nie zdziwi.

Dyskografia solowa	
The Fame	2008
Born This Way	2011
Artpop	2013
Cheek to Cheek	z Tonym Bennettem, 2014
Joanne	2016
Filmowy soundtrack	
A Star Is Born	z Bradleyem Cooperem, 2018